

**KESKUSTA
NUORET**

kohtuullisen luonnollinen

Verotus

Keskustanuorten veropoliittinen ohjelma

1. Johdanto

Tässä asiakirjassa on esitelty Keskustanuorten näkemys tulevaisuuden veropolitiikan painopisteistä. Verotuksen pääasiallinen tehtävä on kerätä valtiolle tuloja menojen kattamiseksi. Mielestämme verotuksella on myös muita tehtäviä kuten oikeudenmukaisuuden edistäminen yhteiskunnassa. Tulevaisuudessa oikeudenmukaisuutta verotuksessa voidaan toteuttaa siirtämällä verotuksen painopistettä työn verotuksesta ympäristöä kuluttavien tekijöiden verotukseen. Verotuksen ei tule olla aina neutraalia vaan verotuksen avulla tulee ohjata käyttäytymistä. Keskustanuorten mielestä verotuksella tulee edistää työllisyyttä, yrittäjyyttä ja kestäväää kehitystä. Lähtötilanne verouudistuksiin on vaikea, sillä Suomessa on korkea veroaste, korkea julkinen velka ja korkea työttömyys. Julkiset menot kasvavat väestön ikääntymisen seurauksena. Samanaikaisesti esimerkiksi alhainen eläkkeelle siirtymisikä ja kansainvälinen verokilpailu vähentävät verotuloja. Uskomme, että veropolitiikan muutoksilla ja paremmalla työllisyydellä voidaan turvata hyvinvointipalveluiden rahoitus.

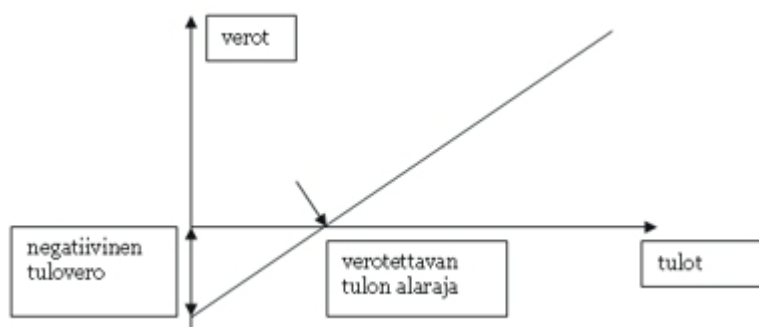
2. Henkilöverotus

Vuoden 2002 alussa laaja työttömyys (Työttömien työnhakijoiden määrään lisätään toimenpiteille sijoitetut ja työttömyyseläkeläiset.) on Suomessa noin 16 prosenttia, josta rakennetyöttömyyden osuus on 7-8 prosenttiyksikköä. Työttömyys kohdistuu ankarimmin vähiten koulutettuihin ihmisiin. Nykyinen sosiaaliturva- ja verojärjestelmä ei kannusta työttömiä ihmisiä lisätulojen hankintaan. He voisivat ansaita lisätuloja tekemällä osa-aikaista tai matalapalkkaista työtä, mutta tällöin heidän tulotasonsa laskisi palkkatulojen noustessa. Tämä johtuu siitä, että eri etuuksia ei ole sovitettu yhteen ja järjestelmä rakentuu kokopäivätyön ajatukselle. Ihmiset joutuvat tästä syystä valitsemaan täystyöttömyyden vajaatyöllisyyden sijaan. Keskustanuorten mielestä osa-aikainen työnteko on täystyöttömyyttä parempi vaihtoehto. Matalapalkkaisen työn tekemistä ja sen teettämistä on kannustettava, jotta työttömyys laskisi. Keskustanuorten mielestä on ensisijaista uudistaa verotusta siten, että matalapalkkaisen työn vastaanottaminen on taloudellisesti kannattavaa. Työn tekemisen tulee aina työttömyyttä kannattavampaa. Näihin tavoitteisiin voidaan päästä negatiivisen tuloveron avulla yhdistämällä sosiaaliturva ja verotus. Negatiivinen tulovero tarkoittaa järjestelmää, jossa verovelvollinen maksaa yhteiskunnalle tuloveroa, kun hänen tulonsa ylittävät tietyn tason, verotettavan tulon alarajan. Verotettavan tulon alarajan alittavista tuloista valtio maksaa verovelvolliselle taloudellista tukea, negatiivista tuloveroa (ks. kuvio 1). Negatiivisen tuloveron järjestelmään tarkoittaisi monista muista tulonsiirroista luopumista ja ne korvattaisiin negatiivisen

KESKUSTANUORET

tuloverolla. Nykyisistä tulonsiirroista jäisivät jäljelle esimerkiksi lapsi- ja asumislisät. Nykyisen verojärjestelmän progressiivisuus on mahdollista säilyttää myös negatiivisen tuloveron järjestelmässä.

Negatiiviseen tuloveroon siirtyminen ei tapahdu yhteiskunnassamme nopeasti, joten lyhyellä aikavälillä on mahdollista siirtyä osittaiseen negatiiviseen tuloveroon. Suomessa on otettava käyttöön samantyyppinen veroasteikko kuin Hollannissa ja Ranskassa, jossa tuloveroasteikko on jatkuttu ansiotulojen osalta negatiiviseksi. Tämä voitaisiin toteuttaa valtion myöntämällä ylimääräinen veronalennus matalatuloisille. Valtio voisi maksaa henkilölle negatiivista tuloveroa, jos ansiotulot jäävät alle esimerkiksi 11 600 euroa vuodessa. Veronmaksaja voisi vähentää maksamastaan kunnallisverosta maksimissaan 120 euroa vuodessa ja valtio korvaisi kunnalle tämän verotulojen vähentymisen Keskustanuorten mielestä tuloveron mahdolliset alennukset tulee aluksi kohdistaa alempiin tuloluokkiin siten, että niillä on vaikutusta työllisyyteen. Työllisyyden parantuessa korkeimpien palkkatulojen marginaaliveroa tulee laskea aivoviennin estämiseksi. Verotuksella ei tule kannustaa aikaiselle eläkkeelle siirtymiseen. Vapaaehtoisen eläkevakuutuksen maksujen vähennysoikeuden poistaminen vähentäisi kannustimia aikaiseen eläkkeelle siirtymiseen. Lisäksi vähennysoikeuden poisto lisäisi verotuksen oikeudenmukaisuutta, sillä vähennys hyödyttää eniten suurituloisia. Varallisuusverotus tulee poistaa sillä se ei käsittele eri omaisuuslajeja tasapuolisesti. Kiristämällä perintö- ja lahjaverotusta korottamalla suurten perintöjen ja lahjojen verotusta on mahdollista saada valtiolle korvaavia verotuloja, jos työnverotusta kevennetään. Yritysten sukupolvenvaihdoksissa (ml. maatalousyrittäjät) perintö- ja lahjaverotusta ei tulisi kuitenkaan kiristää.

3. Yritysverotus

Yrittäjyyden edistämisen on oltava yksi verotuksen tavoitteista. Pienet ja keskisuuret yritykset ovat Suomessa suuri työllistäjä. Niiden tarpeet ovat erilaiset kuin suurten yritysten. Työllistämistä on tuettava porrastamalla

KESKUSTANUORET

työnantajien maksamia sosiaaliturvamaksuja ja muita sivukuluja maksettavan palkan mukaan. Näin tuettaisiin matalapalkkaisen työn tarjoamista ja vähennettäisiin työttömyyttä.

Keskustanuorten mielestä yhtiöverokantaa tulisi laskea ja osinkojen verotuksessa tulisi ottaa käyttöön progressio. Suuria osinkotuloja tulee verottaa ankarammin kuin pieniä osinkotuloja. Kansainvälinen verokilpailu koskee suuria suomalaisia yrityksiä. Verokilpailu tulee nakertamaan hyvinvointivaltion rahoitus pohjaa ja lisäämään yritysten muuttamista pois Suomesta. Keskustanuorten mielestä Suomen on toimittava aktiivisesti kansainvälisissä järjestöissä, kuten OECD, YK ja EU, jotta muiden valtioiden aiheuttamaa haitallista verokilpailua ei esiintyisi. Yritysten sukupolvenvaihdosten verotusta on uudistettava, sillä tällä hetkellä niiden verotus on eurooppalaisesti korkealla tasolla. Perintö- tai lahjaveron perimistä yrityksomaisuudesta tulisi tulevaisuudessa lykätä siihen hetkeen, jolloin yritysomaisuus, esimerkiksi yrityksen osakkeet, siirtyy pois perinnön- tai lahjansaajan omistuksesta. Näin perintö- tai lahjaveron maksaminen ei vaikeuta yrityksen toimintaa. Arvonlisäveron maksurajan muuttaminen liukuvaksi helpottaisi pienten yritysten toimintaa. Harmaan talouden torjumiseksi on selvitettävä mahdollisuutta uudistaa arvonlisäverojen ja työnantajan sosiaaliturvamaksujen perimistä siten, että otetaan käyttöön Ruotsin mallin mukainen käänteinen verovelvollisuus.

4 . Ympäristöverot

Keskustanuorten mielestä ympäristöverotuksesta on paras päättää ylikansallisella tasolla kuten EU, OECD ja YK. Yksittäisellä valtiolla ei voi olla muista valtioista olennaisestieroaavaa ympäristöverotusta.

Ympäristöverotuksen kehittämisellä voidaan siirtää verotuksen painopistettä työn verotuksesta ympäristö kuluttavien tekijöiden verotukseen. Keskustanuorten mielestä tulevaisuudessa suurten yritysten laatimia ympäristötilinpäätöksiä voitaisiin käyttää verotuksessa hyödyksi tavanomaisten tilinpäätösten tavoin.

Ympäristöä rasittavat erilaiset tekijät voidaan muuntaa yhteismitalliseksi ja tätä saatua arvoa voidaan käyttää avuksi veroa laskettaessa. Tällainen verotus kohtelisi eri toimialoilla olevia yrityksiä yhdenmukaisesti toisin kuin nykyinen ympäristöverotus. Ympäristöverotuksessa on otettava huomioon ilmastonmuutoksen torjunta. Energian verotuksessa on ohjattava kulutusta uusiutuvan energian käyttöön ja kannustettava energian säästöön tukemalla investointeja. Jäteverotusta on kehitettävä siten, että se ohjaa kuluttajia kierrätykseen.

Pakkausmateriaalien verotuksessa on suosittava kierrätettäviä materiaaleja. Lämmityspolttoöljyn verotusta tulee kiristää, sillä sille on olemassa korvaavia ympäristöystävällisempiä vaihtoehtoja kuten maalämpö ja puulämmitys.

KESKUSTANUORET

5. Muut verot

Kiinteistövero ei tule ulottaa maa- ja metsätalousmaahan, sillä erityisesti metsiin kohdistuu nykyisin jo useita eri veroja. Keskustanuorten mielestä ruoan arvonlisäveroä pitäisi alentaa 12 %:iin, sillä se helpottaisi pienituloisten asemaa, joiden menoista suurin osa on ruokamenoja.

KESKUSTANUORET